

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรร การสนับสนุนทางสังคม
กับความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดา
เด็กออทิสติก

ผู้เขียน นางสาวนาลักษณ์ เมืองมลณีรัตน์

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรภรณ์ หงษ์ปันคำ ประธานกรรมการ
นางคนึงนิจ ไชยลังการณ กรรมการ

บทคัดย่อ

เด็กออทิสติกมีความพร้อมทางพัฒนาการทำให้ไม่สามารถดูแลตนเองและต้องการ
การดูแลที่ซับซ้อน มารดาจึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพา
เพื่อที่จะดูแลบุตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้อง
พึ่งพามารดานั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานหลายปัจจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยคัดสรร การสนับสนุนทางสังคม และ
ความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพามารดาเด็กออทิสติก รวมทั้งศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างปัจจัยดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากมารดาเด็กออทิสติก
ซึ่งพานบุตรมารับบริการที่สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ โรงพยาบาลมหาราช
นครเชียงใหม่ และ โรงเรียนกาวิละอนุกุล จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 72 ราย ระยะเวลา
ในการรวบรวมข้อมูล ระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกันยายน 2547 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 แบบประเมิน
ผลการรักษาเด็กออทิสติก (Autism Treatment Evaluation Checklist [ATEC]) ของริมแลนด์
และเอเดลสัน (Rimland & Edelson, 2000) ซึ่งผู้วิจัยใช้เทคนิคการแปลย้อนกลับ ส่วนที่ 3
แบบสอบถามแหล่งประ โยชน์ส่วนบุคคล (Personal Resource Questionnaire [PRQ])
(ส่วนที่ 2) ของแบรนด์ และไวเนอร์ท (Brandt & Weinert, 1981) ซึ่งแปลเป็นภาษาไทยและ

คัดแปลงโดย จิรภา หงษ์ตระกูล (2532) และส่วนที่ 4 ความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของอิชยา เชื้อนมันและภัทรภรณ์ หุ่นปันคำ (2545) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ผลการศึกษา พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการดูแลโดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.88 ปี (S.D. = 3.68) มีระยะเวลาการเจ็บป่วยของบุตร โดยเฉลี่ยเท่ากับ 5.88 ปี (S.D. = 3.79) และความรุนแรงของโรคอยู่ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน ในแต่ละระดับ (น้อย 33.33 %, ปานกลาง 34.72 % และมาก 33.33 %)

2. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 131.77, S.D. = 20.41$)

3. กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาอยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 98.37, S.D. = 11.13$)

4. ปัจจัยคัดสรร ได้แก่ ความรุนแรงของโรคมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาเด็กออทิสติกในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.26, p < .05$)

5. การสนับสนุนทางสังคมโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาเด็กออทิสติกในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .58, p < .01$) และการสนับสนุนทางสังคมทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาเด็กออทิสติกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) โดยแต่ละด้านมีระดับความสัมพันธ์ดังนี้ ด้านการได้รับความรักใคร่ผูกพัน ใกล้ชิดสนิทสนม ($r = .52$) ด้านการรับรู้คุณค่าในตนเอง ($r = .56$) ด้านการได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม ($r = .58$) ด้านการได้มีโอกาสเลี้ยงดูหรือให้ความช่วยเหลือผู้อื่น ($r = .39$) และด้านการได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ($r = .45$)

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า หากมารดาเด็กออทิสติกได้รับการสนับสนุนทางสังคมเพิ่มขึ้น ความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาที่มีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นด้วย แต่หากความรุนแรงของโรคเพิ่มขึ้น การรับรู้ความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาที่มีแนวโน้มที่จะลดลง ดังนั้นพยาบาลควรตระหนักถึงความสำคัญของการให้การสนับสนุนทางสังคมแก่มารดาเด็กออทิสติก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มมารดาที่บุตรมีความรุนแรงของโรคอยู่ในระดับมาก โดยให้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับโรคและวิธีการดูแล เพื่อส่งเสริมความสามารถในการดูแลบุคคลที่ต้องพึ่งพาของมารดาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

Thesis Title   The Relationship Between Selected Factors, Social Support, and
Dependent Care Agency Among Mothers of Autistic Children

Author   Miss Wanaluk Muangmolmaneerut

Degree   Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Thesis Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Patraporn Tungpunkom	Chairperson
Mrs. Kaneungnit Chailangkarn	Member

ABSTRACT

Autistic children have a developmental disorder which results in inability to care for themselves and require a complexity of caring. Therefore, mothers need to develop dependent-care agency in order to care effectively for their autistic children. However, dependent-care agency among mothers of autistic children depend on basic conditioning factors.

The purpose of this study was to describe selected factors, social support, and dependent-care agency, as well as to examine the relationship between these factors. The purposive sampling was used to recruit 72 mothers of autistic children who had received service at Rajanagarindra Institute of Child Development, Maharaj Nakorn Chiang Mai Hospital, and Kawila Anukul Chiang Mai School during August, 2004 to September, 2004. The research instrument was a questionnaire which consisted of four parts: 1) Demographic data, 2) Autism Treatment Evaluation Checklist [ATEC] by Rimland and Edelson (2000), which was adopted the technique of back translation, 3) Personal Resource Questionnaire [PRQ] (part 2) by Brandt & Weinert (1981), which was translated into Thai and modified by Jirapa Hongtrakul (1989), and 4) Dependent-Care Agency questionnaire developed by Itchaya Khueanman and Patraporn Tungpunkom (2002). Data were analyzed by descriptive

statistics. The results of the study revealed that:

1. Subjects mean time of care was 5.88 years (S.D. = 3.68), mean time of illness was 5.88 years (S.D. = 3.79) and evaluation of severity of the disease among participants showed that the numbers each group were almost the same at (mild 33.33%, moderate 34.72%, and severe 33.33%);

2. Total scores of social support among mothers of autistic children were at high level ($\bar{X} = 131.77$, S.D. = 20.41);

3. Total scores of Dependent-Care Agency among mothers of autistic children were at high level ($\bar{X} = 98.37$, S.D. = 11.13);

4. There was a significant negative correlation between the severity of disease and Dependent-Care Agency at mild level ($r = -.26$, $p < .05$); and

5. There was a significant positive correlation between total scores of social support and Dependent-care Agency at moderate level ($r = .58$, $p < .01$). A significant positive correlation between all parts of social support and Dependent-Care Agency at the .01 level were: intimacy ($r = .52$), reassurance of worth ($r = .56$), social integration ($r = .58$), opportunity for nurturance ($r = .39$), and assistance ($r = .45$).

The findings of this study showed that if mothers of autistic children receive increased social support, Dependent-Care Agency tends to be increased. But if the severity of the disease increases, Dependent-Care Agency tends to be decreased. Therefore, nurses should be aware of the importance of social support available for mothers of autistic children, especially those who care for children who have very severe disease. Nurses should also give information about the disease and caring methods in order to enhance Dependent-Care Agency among mothers of autistic children so they may care for them effectively.

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved